

Megjelenik hetenként kétszer  
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:  
**CSUKOVITS JÁNOS.**

Felelős szerkesztő:  
**MAURER NÁNDOR.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei  
TELEFON 394. SZÁM.

# ÚJ ÉLET

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre . . . 2—

Fél évre . . . 4—

Egész évre . K 8—

Egyes szám ára 8 fill.

Egy óra . . . 70

Hirdetéseket a lap kiadó-  
hivatala megegyezés szerint  
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

## Kötelességérzet.

A németországi katolikusok egyik kiváló püspöke az ide halottaknapjához egy füzetet adott ki, amelynek címe: „Elköltözött hőseink és végső akarataik.” Ahogyan ő a meghalt német hőseket megszólaltatja, ugyanúgy beszélnek a mi megdicsőült hőseink is. Igen, valami misztikus, csodálatos frissességű és erejű hang szól hőseink sirjaiból, amelyet nem lehet elnémitani s amely elől a fület elzárni egyenlő volna a legesztelenebb könnyelműséggel, vagy akár a nemzet öngyilkosságával. A halottak beszélnek; beszélnek, hogy mi élők, hátrahagyottak, az életet tovább fűzők, a jövő nemzedék tanítói, felnevelői aranyánál értékeőbb tanulságot vonjunk az ő hősi halálukból. Azt mondják: „Vegyétek komotyan az életet! Csodálatos nagy java az embernek az ő földi élete. De nem az élvezet és szórakozás, nem az önzés és haszonlesés adja az ember életének az aranyértékét. Az emberi élet magva, értéke és tartalma a kötelesség; a szigorú, a kemény, a magasztos és szent kötelesség, amelyet a vallás szentesít és nemesít! Mi megtapasztaltuk ezt az életben és halálban, a háborúnak fáradalmi és szenvedései, a honvágy emésztő tüze

és az öldöklő halál kegyetlenségei közepette. Mi a vésőig és velőig komolyan vettük azt s legdrágább kincsünket, életünket áldoztuk fel érte!”

Igen, a kötelességérzet, amelyet a vallás szentesít és nemesít, teszi az embert emberré, a keresztényt kereszténnyé és a hazafit igaz hazafivá! E világháború szélvészé elfűtötte a nagyhangú, mellveregető, a járatlanok s nem gondolkodók félrevezetésére, vagy becsapására berendezett frázisok, dicsekvések lombozatát s egész meszelenségében és silányságában mutatta be a vele betakart száraz kórót,

Kötelességtudás, kötelességérzet s a kötelesség buzgó, lelkiismeretes teljesítése az egész vonalon: a papban és a hívőben, a tanítóban és a tanulóban, az egyetemi tanárban és egyetemi hallgatóban, a mesterben és az inasban, a munkaadóban és a munkásban, a főnökben és az alantokban, a szülőknél és gyermekekben, a férjben és a feleségben, — ez adja meg az életnek, az egyes életének, de a nemzet életének is a magvát, értékét és a fennállásához, virágzásához, boldogulásához a legmegbízhatóbb alapot!

Kötelességtudás, mely előzetesen megkívánja a kötelesség megtanulását, amelyre legerőteljebben a vallás

tanít meg bennünket; *kötelességérzet*, amelyet legelőkelően a vallásos erkölcs őriz meg és ápol bennünk; *a kötelesség buzgó, lelkiismeretes teljesítése*, amelyért Istentől várunk igaz, senki által el nem sikkasztható, boldogító és örök jutalmat!

Mi élők halljuk meg, hallgassuk meg, váltsuk valóra, életre, hősi halottainknak ezt a sirjaikból kihallatszó szöveget!

Csukovics János.

## Halottak estéjén.

Sopron, 1915. nov. 1.

Halottak estéje a lelkiség ünnepe, mert az a lelkünk legmélyéből fakadó, ösztönyszerű és egyúttal egyedül ésszerű érzelmű jut megkapóan kifejezésre, hogy a szeretet-kapcsok, amelyek elhunyt kedveseinkkel összefűznek, nemcsak hogy nem roppantak össze ott a koporsónál, hanem régi erejükben élnek ma is, élnek és kifejeződést keresnek. A tarka virágú zöld koszorúk és az imbolygó fényű gyertyák száza ennek az érzelmenek beszédes jelei, ez vitt ki mindnyájunkat a különben olyan néma temetőbe, hogy a halottak birodalmában a halhatatlan lelkek örök életre hivatottságát, e lelkek velünk való kapcsolódását ünnepeljük.

Mint hosszú-hosszú sötét kígyó kanyarog az emberáradat a temető felé. Gyertya, lámpa, koszorú a kezekben, régi, felújult kedvesbájos emlékek a szívekben. Mintha a

## Egy kalandos utazás története.

Írta: Takách Elemér.

Történt vala pedig az alábbi tragikomikus utazásom az Urnak Egyezerkilencszáztizen-negyedik esztendejében július hónap 8. napján, midőn ugyanis azon hónap 5-én kelt főnöki rendelvény értelmében A—a községbe küldtettem ki az ottani jégkároknak felvétele végett.

Midőn a kiküldetési rendeletet kézhez vettem, rögtön hozzáfogtam még azon a napon a szükséges holmik becsomagolásához, melyre két napon által szükségem leendett, gondolván: a „lassan jársz, tovább érsz” jelmondás szemelött tartása mellett nem lesz kifejejtve semmi az elviendő táskából. Elérkezett tehát az utazási nap, midőn nekem reggel 7 óra 28 perckor kellett indulnom a nagy . . . i állomástról A—a község irányába.

Igen természetes, hogy ébresztő órám reggel 5 órára huztam fel és 6 óra 30 perckor már pontosan megjelentem a perronon.

A villamoson kifelé utazva nem ért egyéb baleset, minthogy aprópénzes erszényemet otthon felejtettem s a kalauz, a papirbankómból visszaadni nem tudván, már-már a kitelepítés küszöbén állottam, mikor egy kedves öreg ur, — egy egészen idegenajku ezredes, — váltotta meg jegyemet a vasúthoz,

amire a velem utazó egyik magyar ur sem mutatkozott hajlandónak! . . .

Ezredesemet máig is kutatom, hogy tartozásomat vele szemben kiegyenlíthessem, de teljesen nyomát vesztettem; lehet, hogy azóta már ő is a hősi halált szenvedettek között van szegény. Ez esetben áldás legyen jó lelkétől elszakadt porai felett! . . .

Megérkezve tehát az állomáshoz, indulásom előtt bár tudni véltem melyik vonattal megyek A—a felé, mégis úgy szokás-mondás szerint megkérdeztem a kalauzt egyik vonatra mutatva:

„Nemde ez a vonat megy A—a felé?”

„Nem ez kérem, hanem a perronon kívül az utcai részen indul, az a keskenyvágányú vonat az: de tessék is ám jól sietni, mert már azonnal megy is.”

Mikor én ezen kijelentést hallottam, egy pillanatra elhűlt bennem a vér is, de csak egy pillanatra, mert a másik percben már sebzett fene vadként bődültem fel:

Hordár, Hordár! És mint a villám indultam kifelé egy cinege formájú zöldkabátos hordár asszisztenciája mellett a keskenyvágányuhoz, ahova alig szuszogva megérkezve még volt annyi időm, hogy az én hordáromat végignézve elgondolkozzam, vajjon miért is trappoltam én másodmagammal az emberáradaton keresztül-kasul mint egy üldözött vad, amikor az összes cök-

mókomat önkezüleg cipeltem a vasúti kupéhoz s az inci-finci kis „zöldszáz” úgy lejtett jobbomon — akár csak a könnyű lovasság a 42-es útegek mellett.

No de ezen hamar tulesztünk. Egy fényes 20 filléres árán alázatos bucsupillantást váltott velem kis cinegém s azután repült vissza mint egy derbinyertes versenyparipa, hogy még néhány ilyen könnyű üzletet köthessen az utra igyekvő pasasokkal.

Bizonyára ma is azon töri fejét, vajjon miért fultattam én őt akkor meg 20 fillérért üres kézzel? No ezt én is szeretném tudni!?

Végre betelepültem egy másodosztályú kocsiba, s a kis kávédaráló beteges köhögéséből, — s az ide-oda való taszigálásból kivettem, hogy az indulás folyamatba tetetett.

Ha én utazom, rendszerint vagy valami vén asszonnyal, vagy egészen egyedül szoktam elszünni az uti fáradalmakat.

Ez esetben a sors az utóbbi csapással kegyeskedett suttani, amin én eléggé bosszankodva helyezkedtem el a fekete bőrülésen, s akár egy tudós megkezdtem az akták tanulmányozását.

Nem tellett bele azonban 15—20 perc, nyílik az ajtó s belép rajt a kalauz.

Jó reggelt — és jegyet kívánt!

Én előkelő hanyagsággal adtam át neki fél-jegyemet s kimérten kérdém:

temetői csendes béke lágy fuvallata ihletné meg lelkünket... Ma nem jutnak szóhoz az önös, az ösztönös érzelmek, a közös részvét enyhén csillapító olaj erre a háborgó tengerre.

Egy elhagyott sir. Szomorú kis sziget a virág és fénytengerben. Kidőlt keresztel, füvel benőve. Milyen fájó látvány! Aki itt pihen, arra nem gondol már többé senki... De nem, nem, rosszul mondtam, hiszen az elhunyt gyermekeiért folytonosan, de különösen e napon sokat imádkozó egyház nem tesz különbséget díszes és jeltelen sírok között. Ez az édesanya, aki nem a külsőséget nézi, hanem a lelket, minden gyermekét egyformán szereti, mindnyájáért egyformán imádkozik. Mily vigasztaló, felemelő gondolat: majd ha síromat belepi a fű, fejfámat szétmorzsolja az idő, ha majd mindenki elfelejt, valaki mégis lesz, aki imádkozik értem. Hiszem, hiszem a szentek egységét!

Ünnepélyes búgással szólalnak meg a szt. Mihály templom harangjai, hivatgatnak, hogy imádkozzunk együttesen az elhunytakért. A szentbeszéd annyira a lelkünkhöz szól, oly jó megerősödni egy jobb, szebb világ hitében, ahol nem lesz többé elválás. A kivilágított templom közepén éles vonalakkal szántja bele magát a fényes háttérbe az óriási fekete tumba, mintha a halál hatalmas felkiáltó jele volna. Annál mélyesebben tör elő százak lelkéből: Az örök világosság fényeskedjék nekik... Hisszük az örök életet!

Pázsitos domboldalra támaszkodik a bánfalvi katonatemető. Szabályos lépcsőzetszerű emelkedéseken hosszú sorokban foglalnak helyet az elhunyt katonák sírjai. Előírásosan egyforma minden, a sírterület, a terrasz-szerű emelkedés, a sírdomb, a kereszték... De ma látom, hogy a feszes katonaruha alatt melegen érző szív dobog: ez az ezernyi gyertyafénnyel telehintett domboldal feledhetetlen kedves látvány. Ugy tűnik fel messziről tekintve, mintha apró csillagocskákkal szórta volna tele valaki. Vagy talán a hazájukért meghalt katonák szíve lobbant ma lángra ott a sírban, az vilog ki minden

Kivánja kalauz az arcképes igazolványomat is?

Ő kívánta, amire én a legnagyobb flegmával és jobbonnal szívem tájéka felé indultam.

Szívem helyén volt, ellenben az arcképes igazolvány — sajnos — nem nyomta azt.

No nem tesz semmit, majd kinyitjuk a táskát, bizonyára abba tettem bele azt is.

A kalauz melegen kezdett érdeklődni az ügy menetéről és közös akarattal indultunk táskám kiforgatásának. Nem akarok hazudni, de eltelhetett úgy tíz perc, amire táskám üresen ott tátongott a padozaton és mindenem az üléseken nyaralt, csak éppen egyetlen egy dolog hiányzott az equipirungból — s ez a szerencsétlen arcképes igazolvány volt.

Szomorú csend, majd egy jó gondolat cikkázott át fáradt agyamon, s újból szívemhez kapva, kivágtam a kiküldetési rendelőnyemet.

Ime kedves ellenőr ur, — szorongatott helyzetemben kalauzomat előléptettem, — azt hiszem ez is elég bizonyíték lesz arra nézve, hogy én mint állami tisztviselő hivatalos uton járok, tehát méltóztassék eltekinteni „kedves ellenőr ur“, az arcképes igazolványom renitenskedésétől, amely ez alkalommal nem jött el velem.

Az előléptetett „tisztviselő“ nagy fontoskodva nézte át a „dekrét“-et s látszólag elfogadva azt, szalutált és szerényen távozott zárkámból.

Én örömben kezemet nyújtottam feléje távoztában, de amint majd látni méltóztatik ő előre tudván, hogy azt nem érdemi meg,

koporsóból? Mily kedves illúzió: égő szivekkel van telehintve a katonatemető!...

Dicséret, elismerés mindazoknak, akik a katonatemető feldiszipálásban részt vettek. Kedves lélekre, finom érzésre mutat, a jó Isten áldja meg őket érte. Tudom, hogy a szellemi vezetőké az elsőség, de elismerés a katonáknak is, akik szíves-örömmel részt vettek elhalt bajtársaik sírjainak feldiszipálásában. Sőt még azokat a csendes orosz foglyokat sem tudom a mai estén kifejezteni, akik nekik ellenséges földön, ellenséges katonák sírját egész délután olyan figyelemmel és szorgalommal diszipgették, mintha édes testvérük pihenne ott lenn. A halottak ünnepén a sírkeresztek között nincs ellenségeskedés.

Esteledik. Az őszi idő finoman permetező ködöt sir a temetőre, majd lassankint szitáló eső lép helyébe. A gyertyák, mécsek lobogva küzdenek ellene, akárcsak az élet a halállal... Hazamegyek. A sírok felett szelid fény leng, a temető fái közt az esti szellő susog. Mintha azt mondaná: Adj Uram örök nyugodalmat nekik!

## Világháború.

### HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos.

Budapest, nov. 2.

#### Orosz hadszíntér:

A Stripa harcvezetési harcok tegnap is egész nap tartottak. Az ellenség nagy erővel támadott és Cienavánál mélyen tagolt roham oszlopokkal betört állásainkba. Tartalékaink azonban gyors ellentámadással visszavetették, mely alkalommal az ellenség elkeseredett utcai harcban súlyos veszteségeket szenvedett. Itt 2000 oroszot fogtunk el.

Styr alsó folyásánál az oroszokat tovább szorítottuk vissza. Egy nagy löszerkészlet igénybevételével végrehajtott orosz ellentámadás összeomlott.

nem vett tudomást orra alatt imbolygó jobbjáról s távozott fülkéből.

Hogy pedig egy vasúti kalauz rosszabb lehet a legfirancabb fináncnál is, ezennel be fog bizonyulni.

Ez a szörnyeteg, — akit én újból ezennel kalauzá degradálok, — sietett a legközelebbi előljáróval bíró állomásnak jelezni, hogy egy utas érkezik fél jeggyel, igazolvány nélkül!

Én már körülbelül sejtettem a mulatság végét, amidőn a h—i állomáson megjelent az ottani előljáró a jegyek felülvizsgálatára, kísérvé az én spionom által.

Az előljárónak „kedves főnök ur“-ra történt soronkívüli kinevezése folytán újból szerényen elrebegtem pechemet, s mint az előbb, azonképpen kutattam én is már harmadizben kabátom belső zsebében a kiküldetési dekrétet előszedve, amelyet most már ketten tanulmányoztak az „előkelő tisztviselő“ urak.

Már-már a halvány reménysugár kezdette kietlen homlokomat körülövezni, amidőn beütött a tüzes istennyila, a „főnök ur“ ajkairól eme szókra nyilván ki azok:

„Bár legvilágosabban és mindennél legjobban bizonyítja ezen okmány, hogy uraságod valóban az, akinek mondja magát (ugy látszik enélkül egyáltalán nem is lettem volna az, aki vagyok) s hogy hivatalosan utazik, de ez még mindig nem igazolja azt, hogy arcképes igazolványa is tényleg volna.

Annak dacára, hogy neki ebben teljesen igaza volt első pillanatra már azt gondoltam, hogy rövid uton fogom rendre utasítani a gyanúsító előljárót, — le vele a polcról, —

#### Olasz hadszíntér:

Tegnap a görzi szakaszon újra heves harc folyt, amelyekbe olasz részről több, a tiroli és karinthiai harcvezetési odairányított gyalogdandár is részt vett. Az ellenség ezeket az erősítéseket harcba állítva, Görznel mindenáron át akart törni. A tegnapi támadások nemcsak a görzi hídfő, hanem a Plava körül és Monte san Michale mindkét oldalán fekvő terület ellen is irányultak. Az olaszokat, akik az összes eddigieket messze felülmúló veszteségeket szenvedtek, visszavertük.

Podgora magaslaton egyes árokrészek birtokáért még folyik a harc.

#### Délkeleti hadszíntér:

Csapatunk a montenegrói határon számos helyen támadásba mentek át. Elfoglaltuk Bioglav és Orlovac határszéli magaslatokat. Avtovac-tól délkeletre és Bileca-tól északkeletre a Vardaron levő magaslati állást, amely a környéket uralja.

Visegrádtól délkeletre az általunk elfoglalt vonalon visszautasítottuk a montenegróiak támadását.

Kövess gyalogsági tábornok hadserege elérte a Pozegától északra levő területeket, áthaladt a Cacak—Kragujevac-i vonalon.

Gallwitz tábornok hadserege Kragujevac-tól keletre, a Jagodinától északra fekvő magaslatokon harcban áll.

(M. S. O.) HÖFER, altábornagy, a vezérkari főnök helyettese

#### A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, nov. 2.

#### Nyugati hadszíntér:

Az ellenségnek Butte de Tahure ellen intézett erős és meglepetésszerű támadó tüzelésén és a Maas és Mosel közti arcvonalon folyt élén tűzérési harcokon kívül lényeges esemény nem történt.

#### Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja:

A Tucum-rigai vasutvonalától délre táma-

de azután eszembe jutott az én egyik kedves hiv. főnökömnek nemrég történt. ki-jelentése, hogy t. i. hivatalban nincsen „gavalléria“ (ergo ott lehet az embert, — de persze csak főnökiileg — sértegetni s megymást) ennél fogva szerényen saját magam vágtam zsebre az erkölcsi oktatást azon vigasszal, hogy egy altisztól mint tisztviselő ügysem vehetnék lovagiás elégtételt soha sem.

No de hadd folytassa ő „... s így Önnel szemben szabályaink szerint vagyunk kényeszerültek eljárni“.

Az „eljárni“-t azonban rosszat sejtve, már kívülről sziszegte be az ajtóból.

Az egész eljárás pedig mondhatom elég egyszerű volt. A kávédaráló gép ott prűszkölt mindaddig az állomáson, amíg nekem ki nem állították azt a „bizonyos irás“-t, amely szerint az 1 koronás utamra még 2 korona 10 fillért kellett reáfizetnem büntetesképpen.

Mit volt mit tennem, nagy boszusan kiszurtam eme bűrságot az újból megjelent spionnak, de higgyék el kedves olvasóim, hogy fogvacagva — és hideg cseppeket verejtékezve — gondoltam arra azon eshetőségre, mi lenne, ha most a hátam mögött megjelenék az én igen tisztelt drága kis feleségem, aki pedig fájdalom az időtájt vagy 500 km.-nyire volt tőlem a szerető szülői karok közt!...

Vége a hosszú utazás 10 óra 50 perckor befejeztetett s én kiadtam magamnak a kemény parancsot:

Haza utazás büntetésből 3-ik osztályon!

dásunk az Aa mindkét oldalán tovább halad előre.

Dünaburg előtt tegnap is heves harc folyt. Az oroszok ismételt erős támadásait véresen visszavertük.

A Sventen és Illsen tavak között a harcok még tartanak. Több mint 500 orosz elfogtunk.

Lipót bajor herceg hadcsoportja:

Ujabb esemény nem történt.

Linsingen tábornok hadcsoportja:

Az oroszok megkísérelték, hogy előnyomulásukat Czartorysktól nyugatra széles arcvonalon és sűrű tömegekben intézett ellentámadással megállítsák. Legsúlyosabb veszteségeik mellett visszavertük őket, mire mi folytattuk támadásainkat.

Siemikovce mellett az oroszoknak átmenetileg sikerült Bothmer gróf tábornok csapatainak állásaiba behatolniok. Ellen-támadásunkkal visszafoglaltuk árkaikat és több mint 600 orosz elfogtunk. Magának Siemikovce helységnek legnagyobb részét elkeseredett éjjeli harcok után ma reggel rohammal ismét elfoglaltuk, miközben még 2000 orosz elfogtunk.

#### Balkáni hadszíntér:

Cacaktól északra és északkeletre sikerült küzdelem árán kijutnunk a Grn-Milanovactól délre elterülő hegyvidékből a nyugati (Golijnska) Morava völgyébe. Cacak meg van szállva.

A Kragujevactól délre emelkedő magaslatok el vannak foglalva.

Morava mindkét oldalán általában átléptük a Bgrdan-Despootvac vonalat.

Bojadjieff tábornok hadserege október hó 31-én birtokába vette Slatinától nyugatra Knjazevác-Sokobanja ut mentén a Bzdani magaslatokat, ugyszintén a Turia mindkét oldalán a Svrlijgtól keletre emelkedő magaslatokat és a Nisava-völgyben Belapalánktól északnyugatra áthaladt Randolon.

(M. E. S.) Legfőbb hadvezetőség.

#### TÖRÖK HIVATALOS JELENTÉS.

A főhadiszállás jelenti:

Konstantinápoly, nov. 2.

A Dardanella fronton, eltekintve a változó hevességű helyi jellegű tűzváltástól, nem történt jelentős esemény.

A Sed il Bahr szakaszon két ellenséges cirkáló vett részt a tüzelésben. A hajók hatástalanul löttek különböző irányban.

Az Ari Burnu szakaszon tűzérsgünk elpusztított három ellenséges bombavető állást. Tengersizoros útegeink széjjelszórtak ellenséges csapat gyülekezéseket, amelyeket Marghilomannál és Elias Burnunál megfigyeltünk.

A kaukázusi fronton az ellenség két szakaszon rajtaütést kísérelt meg, de sikerrel visszavertük. Egyébként semmi jelenteni való nem történt.

#### A bolgár hivatalos jelentés.

Szófia, november 2.

Dorew Pancse budapesti bolgár főkonzul Radoszlawow bolgár miniszterelnöktől ma a következő táviratot kapta:

Bolgár hivatalos jelentés október 31-ikéről: A szerb harctéren hadműveleteink sikeresen folynak.

A Morava völgyében 4 gyorstüzelő ágyut zsákmányoltunk s folytattuk utunkat Knjazevác irányából.

Soko Banjában zsákmányoltunk még egy hegyi ágyut.

A macedóniai harctéren a helyzet lényegesen nem változott.

#### Menekül a szerb udvar és kormány.

Athén, nov. 2.

A szerb kormány hír szerint Monasztírbe költözködik. Ez a hír azonban nincs meg-

erősítve, sőt olyan híradások is érkeztek, amelyek szerint a szerb kormány és az udvar nem bizik a görögökben azért az ország belsejébe hurcolkodik.

Rotterdam, nov. 2.

Nist komoly veszedelem fenyegeti. Péter király már elhagyta Topolát és állandó tartózkodásra egyelőre Párisba megy.

#### Angol ultimátum Görögországnak és Romániának.

Anglia ultimátumot intézett Görögországhoz és Romániához, hogy rövid időn belül valljanak színt: az ántánt mellé állanak-e, vagy pedig ellene vannak-e.

## Hirek.

**Kitüntetés.** Nemes Gömbös Gyula honvédszázados és nemes Gömbös János, az 52. gyalogezred főhadnagya, nemes Gömbös Gyula ev. tanító fiai az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataikért, illetve bátor magatartásukért a legfelsőbb királyi elismerésben részesültek.

**Vaskereszt.** Öfelsége megengedte, hogy Watterich Albert 76. gy.-e.-beli ezredes a német császár által nekiadományozott II. o. vaskeresztet elfogadja és viselhesse.

**Uj címzetes apát.** Ő csász. és apostoli kir. Felsége m. hó 29-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával Z á b r á t k y György egerfőgyházmegyei áldozópapot és alsómiskolci esperesplébánost a győri egyházmegyéhez tartozó szent Györgyről nevezett gottáli apátság címzetes apátjává nevezte ki.

**Kinevezés.** Az október 27-én tartott mosonvármegyei törvényhatósági közgyűlésen a megüresedett nezsideri főbírói székbe Dr. Nagy Károly mosonmegyei I. aljegyzőt nevezték ki. Az ujonnan kinevezett főbíró Akóts Gyula csornai malomtulajdonosnak a jele.

**Haláleset.** Virgilia nővér, a legszentebb Megváltóról nevezett irgalmas apácák rendházának tagja 24 éves korában f. hó 2-án elhunyt. — Schlosser Gusztávné Graef Hermina 29 éves korában elhunyt.

**Esterházy Miklós herceg 10 milliós jegyzése.** Esterházy Miklós herceg hitbizományára bekebelezésre 10 milliót jegyzett a harmadik hadikölcsönből.

**Kegyes adományok.** Nogáll Károly tormafului plébánosi működésének 25-ik évét ünnepelte. Ezen alkalommal Jézus Szent-ségs Szive iránti hálája jeléül a tormafului templom baptisteriumában 700 korona költséggel borromei szent Károly tiszteletére egy üvegfestményes nagy ablakot csináltatott, a kath. temetőben pedig 1000 korona költséggel az eddigi szegényes fakereszt helyébe egy diszes kőkeresztet emeltetett.

**A soproni kereskedelmi és iparkamara** beltágjai Spiegel Siegfried elnök elnökle alatt értekezletet tartottak, amikor is elhatározták, hogy a harmadik hadikölcsönre 100.000 koronát jegyez a kamara. Ezen az értekezleten adta át hivatalosan a kamara és elnöke az ujonnan megválasztott alelnöknek, Schaffer Antalnak szép beszéd kíséretében ügykörének vezetését, amelyre az meghatva válaszolt.

**Szerzetesrendek jegyzései a harmadik hadikölcsönre.** Hajdu Tibor dr. pannonhalmi főapát a Szent Benedek rend nevében egy millió koronát. Békefi Remig dr. zirci apát a cistercita-rend nevében szintén egy millió koronát jegyzett a harmadik hadikölcsönre. A csornai premontrei prépostság 1 millió, a jászóvári premontrei prépostság jegyzése 200.000 korona.

**Elhunytak:** Tremmel Mihályné Plöchl Rozina 67, Muik Ferenc 68, Burgmann Mátyás 86, Wundtsch Józsefné 30 éves korában.

**A hivatalos lapból.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a soproni Láhneféle főgymnáziumnak a nyilvánossági jogot és az érettségi vizsgálat tartásának a jogát a folyó 1915—16. tanévre megadta.

**Görög tavaszi ünnepély.** Dr. Baán Endréné főispánunk agilis és fáradhatatlan neje december hóban a hadsegélyezés érdekében görög tavaszi ünnepély rendezését tervezte. Az ünnepélyen való közreműködésre már eddig is nagyszámú előkelő úrlány vállalkozott, élükön Gösy Gizuska, vármegyénk köztisztviselőben álló tiszt főügyészének kedves leányával, ki nemcsak a közreműködők megnyerésében fáradozott nagy buzgalommal, hanem kedves, megnyerő modorával és nagyfokú lelkesedésével, amelyet a jóügy iránt tanúsít és a műsor egyes pontjainak összeállításában és begyakorlásában kifejt, már előre is biztosította a sikert. Az egész ünnepély görög mesé képében folyik, kerüli a farsangi hangot és discret zenéjével és táncaival legjobban megfelel a mai dicsőséges, de a mellett komoly hangulatnak. Az ünnepélyen, melynek részletes programját annak idején közöljük, körülbelül 21 klasszikus tánc kerül bemutatásra, amelyeket az aranzsáló Gösy Gizuska kezd meg. Lesz szóló tánc, csoportos tánc, ámorka tánca stb. Különösen szépnek és meglepőnek ígérkezik az előfakkal tervezett dekoráció, amely az ünnepély fényét és harmóniáját lesz hivatva emelni. Alkalmilag visszatérünk ez ünnepélyre.

**Dán theologiai hallgatók.** A Politiken jelentése szerint a kopenhágai egyetemen az idén is sok hölgy a protestáns theologia hallgatója. A közoktatásügyi miniszter most figyelmeztette ezeket a hölgyeket, hogy tanulmányok alapján semmiféle lelkési ténylédést nem gyakorolhatnak. Több vidéki pastor azonban kijelentette, hogy a tilalom ellenére is szívesen alkalmazzák a hölgyeket kíséretítő lelkészként.

**Egy soproni vasutas Radomban.** A m. kir. honvédelmi miniszter Somogyi Rezső Győr-Sopron-Ebenfurti vasuti hivatalnokot a háboru tartamára népfőlkelő hadnaggyá nevezte ki, és mint vasutas a K. u. K. Heeresbahnhoz osztották be. Somogyi e napokban utazott el Sopronból Radomba, ahol a cs. és kir. katonai vasutparancsnokságnál mint forgalmi ellenőr fog szolgálatot teljesíteni.

**Hangverseny.** Mint már jeleztük, f. hó 5. és 6-án a városi színházban az itt szolgálatot teljesítő katonatisztek kezdeményezésére a Vöröskereszt Egyesület javára hangversenyt rendeznek, amelyen Mandl Frigyes, a 30. sz. tüzérezred parancsnoka, Wache Ottó operaénekes, Rudolf János, a heidelbergi színház tagja, Patrak J., a kőburgi udvari színház tagja, Altdörfer Viktor tanár, dr. Szilvásy Mártonné, Rosenfeld Kató fognak közreműködni. Az estély fénypontját Mars Mela és Laszky főhadnagy művészek föllépése fogja képezni, kiket a város közönsége már előző szereplésükről ismer és kik a legjobb emlékekben vannak még. — Az estély 1/28 órakor kezdődik s kártyák Schwarz Károly könyvkereskedésében kaphatók.

**A katolikus konvent** szombaton tartott ülésén Kretschy Sándor dr. elnök kegyelettel emlékezett meg a minap elhunyt Domnanovich Ferenc kanonokról. A jelenlevők gyászuk kifejezéséül fölláltak s az elhunyt emlékét az ülés jegyzőkönyvében örökítették meg. A harmadik hadikölcsönre 100.000 K jegyzését határozta el a konvent.

**Meghalt orosz fogságban.** Durst Adolf itteni borbély a napokban kapott értesítést a katona lelkésztől, hogy Gyula fia Skodowóban, ahol fogságban volt, meghalt.

**A városi tanács** mult szombaton rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a hadikölcsönjegyzés részleteiről tárgyaltak. A város 400.000 K erejéig a Soproni Takarékpénztárnál fog hadikölcsönt jegyezni.

**Háborus műsor.** Szalay Rezső, városi tisztviselő a napokban az alább írt humoros lapot küldte: Kedves jó Mesterem! Egy kicsit elkésve, de azért a tegnapi nagy muri megismétlésére van szerencsém a még otthon levő *katholikus* (magyarul gaj) fiukat meghívni. Műsor: Bassus quartett: előadja egy muszka nehéz-üteg. De mi ezzel egyáltalán nem törődünk; Szavalja: 18. ezs. tisztikara. Hajrá előre! (dal a Tatárjárás operettből); Énekli: Tóth alezredes ur. Most, hogy a műsor érdekesebb legyen, egy-két sport szám. Erdőn való áthatolás akadályokkal. Benevezett: 13., 15., 18. hgy. ezs. 150 méteres síkfutás, illetve gáttutás. (Mivel ezt a muszkák rendezték, azért a gátak szögesdrótból készültek). A tegnapi murin első a 18-as ezred. Végül: Körmagyar: táncolják a 18-as honvédek. Pár száz muszka kezéből kiejtett puskával nézi. Ezután forralt bor, thea, fekete, szilvórium. Mindehhez a zenét a 13-as honvéd zenekar szolgáltatja. Ugye szép, s most mondja még valaki, hogy nem gyöngyélet a katonaelet, csak — bár éjjel 1 óra — mégis sokáig tart ez a háboru. A viszontlátásig az összes footballistákat üdvözlöm, kiváló tisztelője Szalay Rezső, kapus.

**Márciusban vonulnak be a 42—50 éves népfelkelők.** Mióta befejezést nyert a 42—50 éves II. osztályú népfelkelők sorozása, azóta állandóan izgatta a közönséget, hogy mikor vonulnak majd be a legöregebb népfelkelők. Sokan abban a föltevésben voltak, hogy már az idén meg fog történni a behívás. Ez a tudat rengeteg zavart idézett elő. Sokan siettek elvégezni az őszi vetéseket, mások elhagyva minden munkájukat, nagyszabású készülődéseket tettek a bevonuláshoz. De sokan voltak már eddig is olyanok, akik még, bár nem tudták a bevonulási időpontot, felmentés vagy bizonyos ideig szóló szabadságoltatás iránt kérelmeztek. Az ilyen kérvények természetesen felesleges munkát okoztak mindenfelé, mert ha valaki p. o. 4 hónapi szabadságot kért és most adta be kérvényét, azt azonnal el is intézték és az illető, mint szabadságolt, illetve 4 hónapra felmentett népfelkelő élvezte a felmentést, anélkül azonban, hogy erre szüksége lett volna. Most, mint hivatalosan értesülünk, ezeknek az öreg népfelkelőknek a behívása az eddigi tervek szerint legkorábban márciusban fog megtörténni. Március előtt semmi esetre sem hívják be őket. A behívás ideje márciusnál csak később, de hamarabb nem következhetik be.

**A Nobel-díjak.** Stockholmból jelentik táviratban: A királyi Karoling-orvostani intézet az 1914. évi orvosi Nobel-díjat Barany Róbert bécsi egyetemi magántanárnak, a fülgyógyászat szakorvosának ítélte oda a vestibulum élet- és kórtanára vonatkozó munkálataiért. A Nobel-díj összege ma körülbelül 147.000 svéd korona. Az 1915. évi orvosi Nobel-díjat az alapszabályok értelmében 1916-ra halasztják el; ebben az évben a díjat kettéosztják. A tudományos akadémia Arrhenius tanár javaslatára elhatározta, hogy ajánlani fogja a kormánynak a fizikai és kémiai Nobel-díj kiadásának elhalasztását a jövő évre.

**Baleset Brennergben.** Egyéves tűzérőnkéntesek Brennergbe lovagoltak s a vendéglőben megpihentek. Hoffmann Rezső brennerbergi bányamunkás az ott megkötözött lovak közelébe jutott, mire az arcán és mellén oly súlyosan megrugták, hogy a soproni kórházba kellett szállítani.

**A soproni huszárok.** A Szombathelyen megjelenő „Vasvármegye” írja, hogy az ott állomásozó dragonyosezred új rendeltetési helyre távozik és helyüket a soproni huszárok fogják elfoglalni.

**A mexikói elnököt megölték.** Az Exchange Telegraph jelenti Newyorkból: St. Antonióból érkezett hivatalos jelentés szerint Mexikó köztársasági elnökét, Karanzát, megölték.

**Templomrablás.** Ezek zarándokoltak Mindenszentek napján délután a Szt. Mihály temetőbe, hogy elhunyt kedveseik sírján imát mondjanak lelkük üdvéért. Számosan résztvettek a Szt. Mihály plebánia-templomban tartott esti ájtatosságon s filléereikkel hozzájárulni óhajtottak a szegények nyomorúságának enyhítéséhez, midőn az ott elhelyezett perzselyekbe sűrűn adakoztak. Megkivánta e pénzt egy eddig ismeretlen, rossz utra tévedt bűnös s nem tekintve a szent helyet, a pénzadomány nemes rendeltetését, éjnek idején az ablakon át behatolt a templomba, két perselyt feltört s a pénzt magával vitte. A rendőrség megtette az elvetemedett tolvaj kikutatására a szükséges intézkedéseket.

**Ellenséges államok alattvalói Magyarországon.** Hivatalos összeállítás szerint Magyarországon 16.380 ellenséges állambeli alattvaló tartózkodik. Ezek között 7015 szerb, 5306 olasz, 531 angol, 567 francia, 291 montenegrói, 68 belga és 6 japán. A belügyminiszterium eddig 2208 fegyverképes koron tul levőnek engedte meg a hazájába való visszatérést, úgy, hogy jelenleg 14.352 a száma az ellenséges állampolgároknak. Ezek között az internáltak száma mindössze 5486, míg a többi csak rendőri felügyelet alatt él, de egyébként szabadon járhat-kelhet és folytathatja foglalkozását.

**280 nyul városi eladásban.** A Hatvan János felsőkereskedelmi iskolai tanár vezetése alatt álló vadásztársaság tegnap 280 nyulat bocsátott a város rendelkezésére, amelyet 1 K 50 f kilogrammonkénti árban másfél óra alatt eladtak.

### Itthonmaradottaknak Hadbavonultaknak Sebesülteknek

nagyon alkalmas az **Egresits Erzsébet** által írt horvát nyelvű ének- és imakönyv. A könyv tartalmaz 63 éneket és imát, szintúgy litániákat különféle háborus alkalmakra. Ezen keménykötésű könyv egyuttal becses emlékül is szolgál.

### SPOMINAK

na 1914. i 1915. leto kad je vas svit  
va oruzju i strašnom boju stal.

\*  
**JACKE**

na duhovno batrenje našega ljuctva,  
spisane kroz

**Elisabetu Egresits**  
iz Koljnofa.

Četerta izdanje.

Ára 50 fill. Vidéken portóval 60 fill.

Megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett:

**PIRI ÉS SZÉKELY-cégnél**  
Sopron, Ferenc József-tér 5. sz.

## Gross Viehmarkt



in  
Wiener-  
Neustadt.

**Szerdán, 1915. évi nov. 10-én.**

Felhajtásra kerülnek: Lovak és csikók, bikák, hizlalt- és igás-ökrök, hizlalt- és növendék-marhák. Tenyész- és haszondisznó-vásár.

Minden szerdán és szombaton: **Nagy szurómarha-vásár.**

Weideni disznók, borjuk és birkák.

# Soproni Takarékpénztár

**SOPRON**

Széchenyitér 19. szám

Alapított 1842.

Felek részére nyitva  
d. e. fél 9-től 12-ig,  
délután 3-tól 5-ig.

**Fiók: Ruszt**

Ferenc József-tér

**Betétek** takarékkönyvecskékre és folyószámlára

**Jelzálogkölcsonök**

**Előleg értékpapírokra**

**Váltó elszámítás**

**Tőzsdei megbizások**

**Sorsjegyek, külföldi pénznemek**

Az összes bankügyekben legelőnyösebb kiszolgálás.  
Safekasszák bérbeadása.